

Martha Nussbaum

Unitat 13. L'enfocament de les capacitats: Martha Nussbaum

1. Marc històric i cultural
2. Martha Nussbaum
3. Enfocaments contemporanis sobre el desenvolupament i la justícia
4. L'enfocament de les capacitats
5. *Crear capacitats*

Enfocaments contemporanis sobre el desenvolupament social i la justícia

Enfocament del creixement econòmic. Basat en el PIB

- No mesura la distribució de la riquesa. Agrega per fer-ne una mitjana.
- No té en compte les diferències de gènere.
- No té en compte aspectes socials, polítics o ambientals: salut, educació, seguretat, drets i llibertats, discriminació de les minories, qualitat ambiental, oportunitats d'oci i ocupació...
- No comptabilitza el treball no remunerat, molt sovint femení.

Enfocament utilitarista (de Jeremy Bentham)

- No mesura la distribució del plaer o la satisfacció la riquesa. Agrega per fer-ne una mitjana.
- Igualment, agrega els diversos components que es poden tenir en compte en un únic concepte de “satisfacció” o “plaer”.
- No té en compte que els plaers o satisfaccions que els humans aspiren a tenir estan configurats socialment.
- No valora la llibertat de les persones d'elegir com volen viure la seva vida.

Enfocaments basats en la distribució dels recursos

- Només valoren la riquesa, però hi ha altres coses que tenen a veure amb el que les persones poden fer i ser.
- No totes les persones necessiten el mateixos recursos.
- Moltes desigualtats no es redueixen només a una qüestió econòmica: desigualtats de gènere, exclusió de grups marginats.
- No té en compte drets com ara la llibertat d'expressió, d'associació, religiosa.

Enfocament de les capacitats

Avaluar la qualitat de vida i la justícia social a partir de la pregunta:
què és capaç de fer o ser una persona en una societat

- Es pregunta per **les oportunitats disponibles** per a cada ésser humà.
- Concep **cada persona com una finalitat en si mateixa**(com Kant).
- Se centra en les possibilitats d'elecció, és a dir la **llibertat**.
- Afirmar que les capacitats **es diferencien qualitativament, i no només quantitativament**.
- Entén que les capacitats **no es poden reduir a un únic índex**.
- Es fixa especialment en aquelles omissions de capacitats conseqüència de **discriminacions o marginacions**.

Fonamentat en la idea de **dignitat humana**

Les capacitats

Capacitats combinades

Les llibertats substancials, les oportunitats que té una persona per triar o actuar.

Capacitats internes

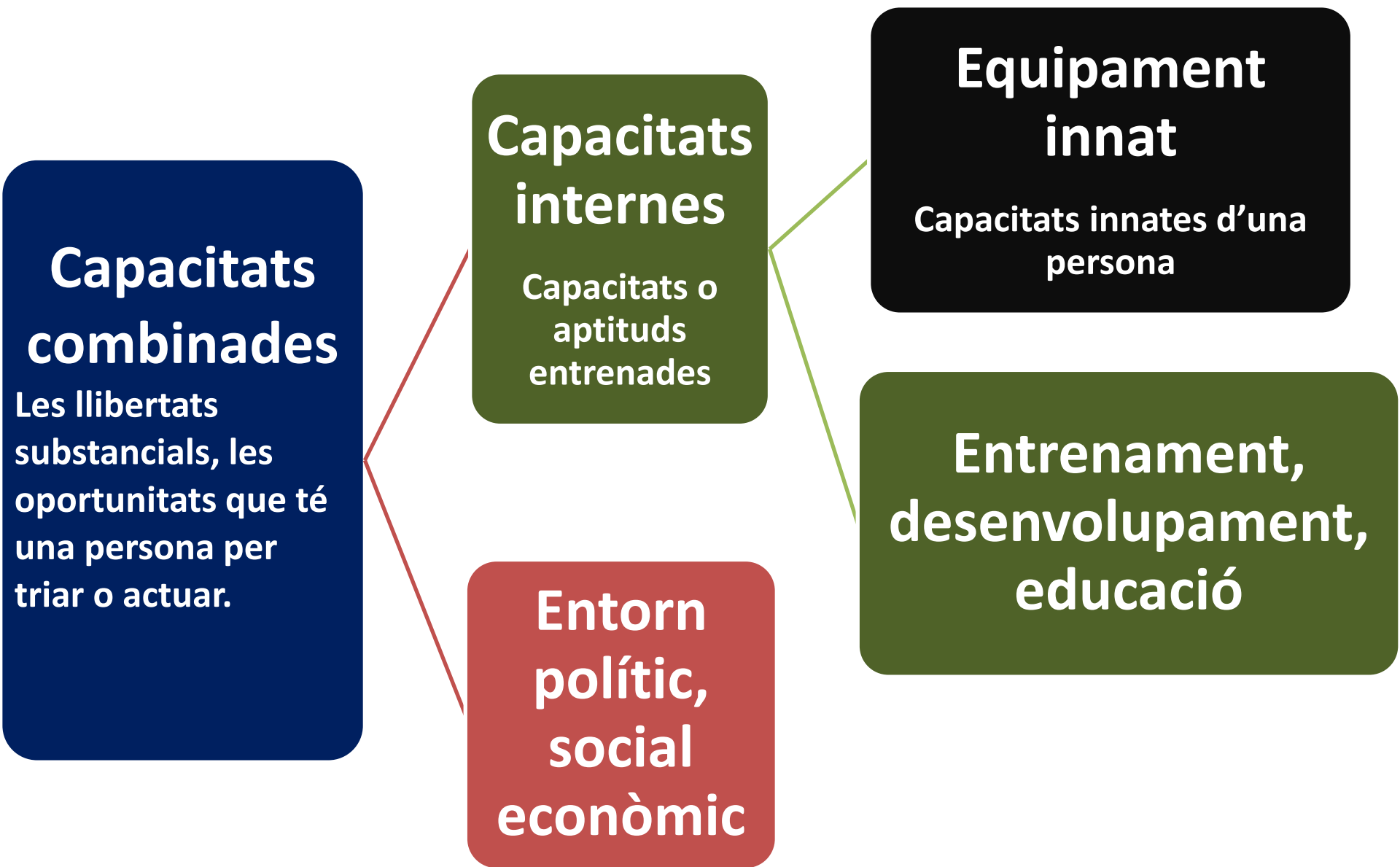
Capacitats o aptituds entrenades

Equipament innat

Capacitats innates d'una persona

Entrenament, desenvolupament, educació

Entorn polític, social econòmic

Capacitats centrals

1. **Vida:** poder arribar a una duració normal de la vida.
2. **Salut física:** poder mantenir una bona salut, inclosa la salut reproductiva. Disposar de l'alimentació adequada i d'un lloc apropiat per viure.
3. **Integritat física:** llibertat de moviment i sexual; seguretat davant d'agressions.
4. **Sentits, imaginació i pensament:** poder disposar de sentits, imaginació i pensament d'una forma «veritablement humana», cosa que implica l'educació adequada; poder usar la pròpia ment de forma garantida per la llibertat d'expressió o la llibertat de pràctica religiosa.
5. **Emocions:** dret a estimar, a l'expressió lliure de les emocions i al desenvolupament emocional.
6. **Raó pràctica:** poder formar-se un concepció del bé i planificar la pròpia vida.
7. **Afiliació:** poder participar en qualsevol forma d'interacció social; no discriminació per raons de raça, sexe, orientació sexual, ètnia, casta, religió, origen nacional...
8. **Altres espècies:** poder viure una relació respectuosa amb les altres espècies.
9. **Joc:** poder gaudir d'activitats recreatives.
10. **Control sobre el propi entorn:** poder prendre part de les decisions polítiques, posseir propietats, cercar feina i estar protegit legalment en igualtat de condicions amb els altres.

Els funcionaments

Un funcionament és la realització o materialització d'una o més capacitats: el fet de ser o fer allò que es vol.

L'objectiu de l'acció política ha de ser aconseguir un llindar mínim **de capacitats combinades** que garanteix la vida digna, no un funcionament homogeni de tots els éssers humans.